

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ

Βαθμός ασφαλείας:
Βαθμός προτεραιότητας:
Να διατηρηθεί ως :
Κοζάνη 11/09/2020
Αριθμ. πρωτ.:26952

ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ : ΔΗΜΑΡΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ : ΔΗΜΑΡΧΟΥ
ΙΔΙΑΙΤΕΡΟ : ΔΗΜΑΡΧΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ : ΔΗΜΑΡΧΟΥ
Ταχ. Δ/ση : Πλατεία Νίκης 1
Ταχ. Κωδ. : 50131
Πληροφορίες : Πινίδου Κυριακή
Τηλέφωνο : 2461350311-312
E-mail : kozani@cityofkozani.gov.gr

ΠΡΟΣ: κ.Μουσουρούλη Κώνσταντίνο
Συντονιστή Σχεδίου
Απολιγνιτοποίησης
Email:sdam@sdam.gr

ΚΟΙΝ: κ.Κιάνα Στέργιο Αντιπεριφερειάρχη
Σχεδιασμού Αναπτυξιακής
Μετάβασης

Περιοχή ΖΕΠ Κοζάνης

Email:ap.metavasis@pdm.gov.gr

**ΘΕΜΑ: «Παρατηρήσεις επί της Διαβούλευσης του προσχεδίου Δίκαιης
Αναπτυξιακής Μετάβασης».**

Η παρουσίαση μιας πρώτης έκδοσης του Σχεδίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (Master Plan), έτσι όπως αυτό είχε καταγραφεί για πρώτη φορά στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα το Νοέμβριο του 2019, δίνει την αίσθηση στους πολίτες ότι υπολείπεται των όρων για μια δίκαιη αναπτυξιακή μετάβαση, θεμελιακό όρο που τίθεται και από την Πράσινη Συμφωνία της Ε.Ε..

Κι αυτό διότι οι δράσεις, οι προτάσεις και τα μέτρα που περιλαμβάνει δεν έχουν το χαρακτήρα του εμπροσθοβαρούς σε σχέση με τις δυσμενείς αναπτυξιακές επιπτώσεις που έχουν ήδη κάνει την εμφάνισή τους στην περιοχή μας.

Εξάλλου οι επιπτώσεις του SARS-COV2 επιφέρουν δραματική μείωση και στην ηλεκτροπαραγωγή (ελεύθερη πτώση της ζήτησης ενέργειας με καύσιμο το λιγνίτη), όπως σε κάθε άλλο τομέα της οικονομίας επιταχύνοντας δραματικά τις εξελίξεις στην απολιγνιτοποίηση. Συνυπολογίζοντας τη συρρίκνωση αλλά και την φυγή του παραγωγικού δυναμικού της περιοχής, καθίσταται πιο επιτακτική η ανάγκη για επίσπευση όλων των διαδικασιών μετάβασης σε ένα νέο οικονομικό μοντέλο.

Από τότε που τέθηκε ο στόχος για την πλήρη απένταξη του λιγνίτη και την παύση κάθε λιγνιτικής δραστηριότητας, με ένα χρονοδιάγραμμα μεταξύ 2021-2028, δεν έχει προσδιοριστεί με τεκμηριωμένο τρόπο το κόστος της μετάβασης της περιοχής μας σε ένα άλλο οικονομικό μοντέλο, αυτό της καθαρής ενέργειας. Τούτο έχει ως συνέπεια να μη γνωρίζουμε εάν οι προτεινόμενες δράσεις είναι ικανές να αποσοβήσουν τους κλυδωνισμούς από την απώλεια θέσεων εργασίας και εισοδήματος των νοικοκυριών.

Σε μια περιοχή που ήδη μαστίζεται από την υψηλότερη ανεργία στην Ελλάδα, για το μεγαλύτερο κομμάτι της οποίας ευθύνεται η παύση της εξορυκτικής και ηλεκτροπαραγωγικής δραστηριότητας με καύσιμο το λιγνίτη, είναι επισφαλές να προσδιορίζουμε στόχους απένταξης του λιγνίτη, χωρίς προηγουμένως να έχουμε διασφαλίσει τους όρους για μια δίκαιη αναπτυξιακή μετάβαση.

Όταν σε άλλες περιφέρειες της Ε.Ε., πολύ πιο προηγμένες από τη δική μας, η διαδικασία μετάβασης διήρκησε τουλάχιστον τριπλάσια περίοδο, τίθεται το εύλογο ερώτημα, αν θα μπορούσαμε εμείς, χωρίς ακόμη να προσδιοριστεί το ακριβές ύψος της χρηματοδοτικής συνδρομής καθώς και η διαθεσιμότητά της, να ανταπεξέλθουμε στην προσαρμογή αυτή.

Όπως επισημάναμε σε διάφορα επίπεδα και διαδικασίες, η διαδικασία μετάβασης που προτείνεται δεν έχει το χαρακτήρα μιας δίκαιης κοινωνικά μετάβασης ενώ δεν αφήνει περιθώρια ούτε για πιλοτική εφαρμογή, αξιολόγηση και αναπροσαρμογή του στόχου. Πρόκειται για ένα πολύ σοβαρό εγχείρημα χωρίς τη δυνατότητα προηγούμενης δοκιμής και απαιτεί άμεσες αποφάσεις και γρήγορα αντανακλαστικά.

Το Σχέδιο μας κοινοποιήθηκε μόλις την Τρίτη 08.09.2020 το μεσημέρι, και οφείλαμε να υποβάλλουμε τις παρατηρήσεις μας εντός τριών ημερών, με αποτέλεσμα να μην περιλαμβάνονται όλα όσα θα θέλαμε να επισημάνουμε.

Επισημαίνουμε εν τέλει πως το σενάριο αναπλήρωσης των θέσεων εργασίας από τις νέες δραστηριότητες είναι εξαιρετικά αισιόδοξο έως ανέφικτο. Η πρόβλεψη για δημιουργία θέσεων εργασίας το 2021, 2022 για νέα έργα, όταν δεν είναι δεδομένο το πλαίσιο κινήτρων για προσέλκυση επενδύσεων ή δεν υπάρχει καμία αναφορά/πρόβλεψη για δίκτυα Φ.Α μέσης τάσης στην περιοχή, αποδεικνύουν τον ισχυρισμό μας.

Ως προς τα επιμέρους:

Το Σχέδιο αυτό δεν δίνει απαντήσεις για θέματα που έχουν διατυπωθεί και καταγραφεί από την πλευρά του Δήμου Κοζάνης, όπως για το κόστος της απολιγνιτοποίησης και τις επιπτώσεις σε κοινωνικό και εργασιακό επίπεδο, την επάρκεια των χρηματοδοτικών πόρων και την έγκαιρη διαθεσιμότητά τους, την δυνατότητα παράτασης λειτουργίας εντός των κανόνων που θέτει το Ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο όσον λιγνιτικών μονάδων πληρούν τους όρους, την διασφάλιση του εισοδήματος και των οικονομικών δεικτών.

Γίνεται μια εκτενής ανάλυση των χρηματοδοτικών εργαλείων της Πράσινης Συμφωνίας και των ΕΔΕΤ, χωρίς όμως να τεκμηριώνεται το πως θα διασφαλιστεί το ποσοστό της μόχλευσης των πόρων που προσδοκά πως θα κινητοποιήσει ο μηχανισμός χρηματοδότησης του Master Plan.

Παρά το γεγονός ότι αναπτύξαμε με ιδιαίτερη λεπτομέρεια στην Πρόταση του Δήμου Κοζάνης για μια Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση, πρόταση που υπερψηφίστηκε από το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Κοζάνης, μεγάλο αριθμό έργων, δράσεων, προτάσεων και παρεμβάσεων, με λύπη διαπιστώνουμε πως ελάχιστες από αυτές περιέχονται στο Σχέδιο. Πιο ειδικά, ως προς τη ρήτρα ανάπτυξης, υιοθετείται μια προσέγγιση καθαρά τεχνοκρατική και όχι κοινωνική. Ο σκοπός της ρήτρας που προτείνουμε είναι να προασπίσει το εισόδημα των νοικοκυριών και τις θέσεις εργασίας μέσω της διασφάλισης της κοινωνικής συνοχής. Γι' αυτό και πρέπει αυτή να συνδεθεί με αναπτυξιακούς δείκτες, ούτως ώστε εάν η εφαρμογή του Σχεδίου δεν επιφέρει τα αναμενόμενα οφέλη ή επιδεινώνει την ήδη ζοφερή κατάσταση, να επιμηκύνεται ανάλογα το χρονοδιάγραμμα πλήρους απένταξης του λιγνίτη.

Επίσης δεν γίνεται αναφορά σε εμβληματικά έργα που προτείνει ο Δήμος Κοζάνης, έργα ζωτικής σημασίας για την ανάπτυξη της περιοχής, και τα οποία ήδη είναι σε πιο προχωρημένο στάδιο ωριμότητας με παρόμοια έργα του Σχεδίου. Ειδικότερα, δεν υπάρχουν συγκεκριμένες αναφορές για την ανάπτυξη των οργανωμένων χώρων υποδοχής επενδύσεων που προωθεί ο Δήμος Κοζάνης (ΒΙΠΕ, ΒΙΟΠΑ). Δεν γίνεται επίσης αναφορά για τη δημιουργία ενός Πάρκου Κυκλικής Οικονομίας, για την Τεχνόπολη και των υπολοίπων παιδείας έργων του Πόλου Καινοτομίας και Αειφόρου Ανάπτυξης που θέλουμε να αναπτύξουμε, τα οποία μάλιστα είναι σε πλήρη ευθυγράμμιση με το πνεύμα του Master Plan. Επίσης, δεν γίνονται αναφορές για την ανάδειξη του ρόλου της Βιβλιοθήκης, την κατασκευή ενός νέου Νοσοκομείου που θα μπορεί να εξυπηρετήσει την περιοχή, την ανάπτυξη κρίσιμων πτυχών του θεματικού τουρισμού (βιομηχανικός, ενεργειακός), την ενεργειακή κατασκήνωση, κ.α.. Στο σημείο αυτό πρέπει να επισημάνουμε πως η Κοζάνη αποτελεί το μεγαλύτερο διοικητικό και οικονομικό κέντρο της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και καλείται να στηρίξει την αναπτυξιακή μετάβαση της περιοχής. Για το λόγο αυτό πρέπει να ενισχυθούν αντίστοιχα και οι αστικές υποδομές τόσο της πόλης όσο και του Δήμου, έτσι όπως προδιαγράφονται στην Πρόταση του Δήμου για μια Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση. Συνεπώς η ενσωμάτωση των προτάσεων του Δήμου θα ενισχύσει τις προϋποθέσεις επιτυχίας του Master Plan.

Επιπροσθέτως, το Σχέδιο δεν κάνει αναφορά σε δύο πολύ κρίσιμα ζητήματα που απασχολούν τις τοπικές κοινωνίες: Τις υποχρεώσεις της ΔΕΗ, τόσο ως προς την αποκατάσταση των εδαφών όσο και ως προς την καταβολή των σχετικών αναπτυξιακών Τελών στους δικαιούχους, καθώς και την επάρκεια (capacity), δηλαδή τη φέρουσα ικανότητα και δυνατότητα υλοποίησης και εφαρμογής του Master Plan, από τους φορείς της περιοχής.

Κατόπιν των ανωτέρω, και με την επιφύλαξη να τοποθετηθούμε εκτενέστερα κατά την επίσημη διαβούλευση του Σχεδίου, ακολουθούν δύο Πίνακες στους οποίους καταγράφονται συνοπτικά οι παρατηρήσεις μας επί του κάθε τόμου του Σχεδίου.

Συνημμένα : 2 πίνακες

Με εκτίμηση,

Ο Δήμαρχος Κοζάνης

Ψηφιακά υπογεγραμμένο από LAZAROS MALOUTAS
Ημερομηνία: 2020.09.11 16:04:41 EEST

Λάζαρος Μαλούτας